

MÚLT, KOROK

Örökségvédelem ma(napság) Magyarországon

LÁTSZÓLAG, CSAK A MÉDIÁBÓL TÁJÉKOZÓDVA, KULTURÁLIS ÉS ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGÜNK KEZELÉSÉT TEKINTVE IS KÉT MAGYARORSZÁG LÉTEZIK. NOHA HAJLAMOSAK VAGYUNK ARRRA, HOGY MINDENT A POLITIKÁNAK RENDELJÜNK ALÁ, HÁZAT NEM SZEKÉRTÁBORNAK ÉPÍTÜNK – ÉS NEM IS NEKIK ÚJÍTUNK FEL. FÜGGETLENÜL ATTÓL, MILYEN SEBESSÉGGEL, MILYEN KIVITELEZŐVEL, KINEK A HASZNÁLÁ-TÁRA VAGY ÉPP KONKRÉTAN MILYEN POLITIKAI ÜZENETTEL KÉSZÜL EL EGY MŰEMLÉKI REKONSTRUK-CIÓ, AZ EREDMÉNYE VELÜNK MARAD AKKOR IS, AMIKOR A SZALAGÁTVÁGÓ MOSOLYA MÁR RÉG A MÚLT HOMÁLYÁBA VESZETT.

Szerző: KOVÁCS DÁNIEL

^ Az Andrássy úti bérház az Archikon tervei alapján lett Hotel Moments; a belső udvar üvegtetős lefedéssel alakult átriummá. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

» Szintén az Archikon tervezi a budapesti Párisi Udvar helyreállítását, ahol a legendás, gyönyörű passzázs a jövőben szállodai lobbiként működik majd. Generálkivitelező: Market Építő Zrt. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

< A KÖZTI Zrt. tervei alapján hamarosan elkészül a budai várpalota hajdani testőrségi épülete – ismét, hiszen az eredeti maradványait az 1970-es években elbontották. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

> Az egykori királyi lovarda és a felette elhelyezkedő testőrségi épület visszaépítése voltaképp főpróba az egykori királyi palota nagyszabású, a II. világháború előtti állapothoz visszatérő rekonstrukciójához. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

*A HELYZET A KORÁBBINÁL JÓVAL NAGYOBB,
A SZEMÉLYES VÉLEMÉNYTŐL SZINTE FÜGGETLEN,
KOLLEKTÍV FELELŐSSÉGET RÓ A CIVILEKRE*

> Szintén a budai Várban épül vissza a Pénzügyminisztérium épülete Fellner Sándor 1903-as tervei alapján. A jóváhagyási koncepciótervet Makrai Sándor és Vesztergom Ádám készítette. A tervezést a PM-TÉR6 Nonprofit Kft. végzi.

Az 1920-es évekből származó Széll Kálmán téri Postapalotát már a helyreállítási munkák közepette vásárolta meg a Magyar Nemzeti Bank. Építész tervező: MD Stúdió; generálkivitelező: Magyar Építő Zrt. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

Az 1886-ban emelt városligeti Olof Palme Ház szintén nagyszabású állami beruházás: a Liget Budapest projekt keretében újul meg. Építész tervező: Archikon Kft. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

Szabályozóként és első számú beruházóként a hazai örökségvédelem meghatározó szereplője az állam – ez a szerep azonban az elmúlt években jelentősen átalakult. A szinte kizárólag uniós forrásokra építő, sok szempontból kritizálható, de megbízható eredményeket hozó gyakorlatba a 2010-ben megválasztott kormány új rendszert igyekezett vinni. Szimbólumértékű beruházásai: a Parlament külső rekonstrukciójának befejezése, a budai királyi palota és környezetének helyreállítását megcélzó Hauszmann Terv, a minisztériumok és a kormányfői hivatal Várba költöztetése nem egy esetben önmagukon túlmutató értékeket tudtak létrehozni. A Kossuth tér okos átalakítása (nem számítva az 1944 előtti képzőművészeti

arculat érthetetlen visszaállítását) az élhető közterek irányába tett, hatalmas lépés. A Várkert Bazárnál Potzner Ferenc és Dévényi Tamás újfent bizonyította párosuk felülmúlhatatlan minőségi tudását. Vitatható és vitatott, de szakmailag izgalmas eredményekkel kecsegtet az Operaház felújítása és kapcsolódó projektjei, az Erkel Színház és az Eiffel Műhelyház, valamint a Liget Budapest, a Szépművészeti Múzeum rekonstrukciójával, a Közlekedési Múzeum eredeti épületének visszaépítésével és az ebből kinőtt barnamezős beruházással, a Vajdahunyad vára és az Olof Palme ház felújításával. Ezek mellett állami és saját vagyonból fogott nagy léptékű beruházásokra a Magyar Művészeti Akadémia és a Magyar Nemzeti Bank; előbbihez a Pesti

< A kiváló műgyűjtő, Hatvany Ferenc II. világháborúban elpusztult budai villájának újjáépítése 2000-ben indult, és hosszas leállás után nemrég a Magyar Nemzeti Bank beruházásában folytatódott. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

< Az Operaház beruházás-sorozatának részeként világszínvonalú háttérbázis és előadóterem készül egy vasúti rozsdazónában, az egykori Északi Járműjavító területén, az ún. Eiffel-csarnokban. Építészeti koncepció: Marosi Miklós. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

Vigadó, a zugligeti Hild-villa, valamint az Andrásy úti Schanzer- és Freund-villák felújítása, utóbbihoz a régi budai városháza és a Lónyay-Hatvany-villa félké-szen átvett rekonstrukciója mellett többek közt a Széll Kálmán téri Postapalota projektje kötődik. A Nemzeti Örökség Intézete koordinálásával megindult a régóta pusztuló Salgótarjáni úti zsidó temető rehabilitációja is.

A nagyberuházásokból korábban kimaradt főváros-ra fókuszáló fenti projektek mellett 2015-ben elindult a környező országok magyar vonatkozású, elsősorban

egyházi emlékeinek felújítását támogató Rómer Flóris Terv, valamint a 39 helyszínt érintő Nemzeti Vár- és Kastélyprogram, 2018-ban pedig a tájházaknak szóló Népi Építészeti Program. Megkezdődött a szentendrei skanzen erdélyi tájegységének fejlesztése, állami beruházásban újult meg (kívülről) a szegedi, és kívül-belül a szabadkai zsinagóga, és zajlik a Rumbach Sebestyén utcai, Otto Wagner tervezte épület helyreállítása. A vidéki fejlesztések közül kiemelkedik a kilenc műemléket érintő Kőszeg-KRAFT program, a soproni

> Bő harminc évvel az utolsó felújítást követően Zoboki Gábor tervei nyomán kap ráncfelvarrást Ybl Miklós remeke, a budapesti Operaház. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

Várkerület rehabilitációja, a szegedi Dóm helyreállítása vagy a füzéri és a diósgyőri várak visszaépítései – itt már tényleg csak néhány fontos példát hordva együvé. Az örökségvédelem a mindennapjainkat érintő ügyé vált. Hallunk róla a tévében, olvasunk az interneten, akár még találkozhattunk is az eredményeivel: a füzéri várba a felújítást követő másfél év alatt száznyolcvanezer látogattak el.

Az építőipar támogatására fókuszáló „nemzeti tergzaldalkodásnak” azonban van egy másik oldala is – a megszokott, horizontális jellegű adminisztráció helyett pontszerű, vertikális, direkt és személyes beavatkozásokon alapuló döntéshozatal. Ez az intézményrendszer többszöri átalakítását eredményezte, ami múlt októberben a még meglévő minisztériumi műemlékes gárda többségének elbocsátásával tetőzött. Akadozik az a tanácsadó-szakértő tevékenység, amelyet a központi szervezetek a műemléki beruházások

Az Otto Wagner tervezte pesti zsinagóga König Tamás és Wagner Péter tervei alapján, évtizedes elhanyagoltságot követően újul meg végre. (Fotó: Bujnovszky Tamás)

kapcsán láttak el évtizedek óta. Lelassult, sőt, az utóbbi években megállt a védetté nyilvánítás, befagytak a publikációk, a dokumentálás, a feldolgozás. Követhe-telenné vált a szakma idén 62 éves folyóirata, a Műemlékvédelem megjelenése. Megtorpant a 20. század emlékeinek feldolgozása, amivel egyébként is elmaradásban vagyunk – pedig itt a legnagyobb veszély az okatlan pusztításra. A láthatatlanná vált intézményrendszer túlmutat az aktuális problémán és az egész új struktúra maradárságát kérdőjelezi meg: nem csupán a párbeszéd és közös, nyilvános gondolkodás hiányzik az égető szakmai kérdésekről, de tehetetlenek vagy rettegve hallgatásra ítéltettek azok az intézmények, szervezetek is, amelyek ezt koordinálhatnák. Állatorvosi lónak ott az Iparművészeti Múzeum: eredményes építészeti tervpályázatát egyszer csak kormányhatározat írta felül, mellőzve minden szakmai fórumot és nyilvános egyeztetést.

Ez a helyzet a korábnál jóval nagyobb, a személyes véleményről szinte független, kollektív felelősséget ró a civilekre – azaz mindannyiunkra. Minden egyes, saját eszközeivel a közös természeti és kulturális örökségünkért értelmes módon kiálló polgár elismerést és bátorítást érdemel, legyen szó a Ligetvédők-ről, az Óvásról vagy a Magyar Patrióták Közösségéről. Igen, akkor is, ha egyébként céljaikkal nem feltétlenül értenénk egyet, pusztán azért, mert ez természetes

A korábban szinte ismeretlen középkori vár felújítása Szászváron Albert János, dr. Szabó Éva és Mersits Ildikó tervei alapján az elmúlt évek fontos, a hagyományos iskolát folytató műemléki beruházásai közé tartozik.
(Fotó: Bujnovszky Tamás)

▼ A fertődi kastély 70 éve áll a magyar műemlékvédelem fókuszában; átadás előtt álló szárnyát az Esterházy-kincstár számára az eddigiektől eltérően vezető kortárs építészcsapat, a 3h építésziroda tervezte.
(Fotó: Bujnovszky Tamás)

velejárója egy normális társadalomnak. Óvatosan ugyan, de mintha az építész-régész-műemlékes szakma is bátorodna; erről tanuskodnak a budapesti Lechner Központ és a FUGA programjai, köztük a Régi Épületek Kutatóinak Egyesülete értékes előadás-sorozatával. A széleskörű összefogást azonban akadályozza az átpolitizált közhangulat; a közös értékrend árkai már-már áthidalhatatlannak tűnnek.

Az állami tiltófák kigyomlálásával a civil öntudatot egy másik folyamat is mind fontosabbá teszi. Különösen Budapest turisztikai

vonzerének növekedése kapcsán mind érzékelhetőbb a magánbefektetők súlyának változása is. A fővárosban gombamód szaporodnak a szolgáltató szektorhoz kapcsolódó beruházások. Jelenleg is zajlik a Párisi Udvar, a két Klotild-palota, a Petőfi Sándor utcai egykori Főposta, az Andrásy úti egykori Balettintézet átépítése szállodává. Mivel az állam zsebe nem feneketlen, a magántőke bevonása ezekben a helyzetekben természetes és elkerülhetetlen – még úgy is, ha korábban publikus terek látják ennek kárát. A Párisi Udvar fantasztikus

passzázs a jövőben szállodai lobbivá lesz, így a nyilvános hozzáférés, ahogyan a Gresham-palota esetében is, óhatatlanul szűkül majd. A látszólag koordinálatlan bontások, például a Dorottya utca Medgyaszay István tervezte lakóházának lecserelése egy generikus hotel-tömbbel, fenyegető előjelként tornyosulnak.

A 2008-as válságot követő, sokéves visszaesés és a kétarcú politikai intézkedések nem várt következménnyel is jártak. A jelenlegi, sokkal kevésbé kontrollált helyzetben nagyobb az esélye egy, az elmúlt időszakban felfutott,

> A 19. századi komáromi Csillagerőd a Liget Budapest keretében, a Narmer Építészeti Stúdió tervei alapján alakul a Szépművészeti Múzeum gipszmásolat-gyűjteményének kiállítóhelyévé.
Generálkivitelezés: FÉSZ Zrt., Épkar Zrt., WHB Kft.
(Fotó: Végh Attila)

▼ Nem magától értetődő módon, de mégis örökségvédelmi beruházás, és nem is akármilyen, a Hetedik Műterem tervei alapján megújult soproni Várkerület.
(Fotó: Danyi Balázs)

progresszív építészgenerációnak a munkaszerzésre – akár az állami beruházásoknál is. Ennek eredményeit láthatjuk a régi budai városháza, a szegedi dóm, a gyulai kastély esetében – és néhány épületnél ebben a lapszámban. De akadnak olyan projektek, ahol a mára mesterkorba ért generáció tagjai teljesítenek tisztesen, és előfordul az is, hogy jóakarató

polgárok vállalnak önként értékmentő szerepet. Az építész tiszte mindenütt más és más. A kialakuló pluralitás jól lemérhető a fertődi Esterházy-kastélyon, ahol az elmúlt két évtizedben született neobarokk replika-enteriőr, a trendekhez igazodó kritikai rekonstrukció és vadonatúj, nemzetközi színvonalú kortárs belső is. Az utóbbit szerettük volna bemutatni

ebben a lapszámban – de nem kaptunk rá engedélyt. Más beruházások csúsznak, vagy egyszerűen csak a közeljövőben készülnek el; a mellékelt képeken mutatunk belőlük előzetes ízelítőt. Ezzel együtt talán nyilvánvaló egyébként egyszerű tanulságunk: van örökségvédelem ma Magyarországon, talán még sokszínűbb is, mint régen – de közösen tartozunk érte felelősséggel.

TÖRTÉNELMI FALAKON BELÜL

21. SZÁZADI TECHNOLOGIA

A Liget Budapest Projekt keretében a komáromi Csillag erőd műemlék épületének felújítását a FÉSZ Zrt. konzorciumban végzi, a műszaki átadás-átvételi eljárás 2019. január 31-én megkezdődött. A hatmilliárd forintos beruházás célja a komáromi erődrendszerhez tartozó, jelenleg kihasználatlan Csillag erőd hasznosítása kiállítási célra, továbbá az erőd történelmi építményeinek rekonstrukciója. Ez a beruházás tehát nemcsak a létesítmény állagmegóvását eredményezi, hanem a város rendezvényeinek, valamint alkalmi és állandó kiállítások létrehozására ad lehetőséget, melynek eredményeként a Csillag erődben és az új kiállítócsarnokban hétezer négyzetméteres kulturális központ jön létre, ahol a Szépművészeti Múzeum gipszszobor másolatainak gyűjteményét mutatják majd be az antikvitástól egészen a reneszánszig.

A FÉSZ Zrt. által elvégzendő komplex feladatot magában foglalja a tágabb környezet,

a terepalakulatok szakszerű és hiteles helyreállítását, az új funkciók által igényelt külső téralakítást, valamint a kibővített erődépület által igényelt környezetalakítást. A külső erődfal földszíneiben 9 darab ágyúállás is található, közülük egyiket bombatalálat érte és több mint 50 százalékát újra kellett építeni.

Az építészeti és belsőépítészeti tervezés legfontosabb szempontja az épületegyüttes és környezete műemléki értékeinek megóvása és megmutatása. Az „erőd”- karakter megtartása meghatározó koncepcionális célkitűzés volt. Az új beépítés a vasbeton szerkezetekkel (födém, pillérek) jól illeszkedik a szikár, robosztus eredeti katonai rendeltetéshez. Az újonnan létesülő belső terek tiszta, áttekinthető, derékszögű világot hoznak létre, melyet a látszóbeton felületekkel még inkább kihangsúlyoznak. A belsőépítészeti koncepció ehhez alkalmazkodva és ezt erősítve egyszerű vonalvezetésű, világos elemeket fogalmaz meg.

A meglévő körfolyosó és a kiállítóterek a látható téglafelületek látványával egységesen egybefoglalják a változó kiállítási anyaggal berendezett tereket. Ezt szolgálja a körfolyosó járófelülete alatt kialakított padlócsatorna is, ahol az épületgépészeti és villamossági nyomvonalak kerültek kialakításra. A meglévő épületben az összes vezeték a (homokfújt, impregnált) látszó téglafalba rejtve kellett elvezetni, ami szintén kihívást jelentett a nagy mennyiségű bontott téglapótlás mellett. A meglévő erőd esővízelvezetése is a vastag falakban kialakított, fűrt ejtőcsövekben keresztül történt. Körülbelül 400 m³ új kő elhelyezés, 1200 m² felújított kőfelület kivitelezésére került sor. A padlóburkolatok 3000 m²-en osztott, dilatált, csiszolt betonfelületek. A beépített bútorelemek dekor- és laminált felületű panelből készülnek. A lámpatestek a földszinti, közönségforgalmú terekben egyrészt az általános világítást adják, más-

Fotók: Végh Attila, a képek építés közbeni állapotot tükröznek

részt a falakat vagy azon függő kiállítási vagy információs elemeket világítják meg. Az új funkciók a mai kor igényeinek felelnek meg, melyeknek akusztikai (pl. előadótér) vagy higiéniai (vizesblokkok, konyhaüzem) okai vannak. Teljeskörű akadálymentesítés valósul meg az épületegyüttesben, és megjelenik a talajvízhő felhasználása is, mint megújulóenergia-hasznosítás.

Nehézséget jelentett a Duna közelsége, ugyanis a bővítés pinceszintje -4 méteren van, a padlócsatorna alatt a munkagödör -7 méteren. A mélyépítéshez alkalmazott jet oszlopok -12,5 méter mélyre kerültek. A talajvízszint-süllyesztés a szerkezetépítés ideje alatt, több kútból történő folyamatos szivattyúzással a koporsófödém zárásáig tartott. Utóbbi kialakítása szerkezetépítési, betonozási-zsaluzási, munkavédelmi szempontból is kihívást jelentett, és különösen az egyedi gyártású kerámiaburkolatok és rejtett ereszcatornák elhelyezése a különböző hajlásszögű felületeken.

Összefoglalóan az épületben a történelmi katonai, szigorú, mérnöki szakszerűség adja az alaphangulatot, amely inkább párhuzamban, mint kontrasztban találkozik a 21. század gépészeti és világítástechnikai kultúrájával. A karakterképző elemek is ezt a hangulatképet kívánják erősíteni. Mindezek alapvetően a leendő kiállításokat háttérként támogató – azt erősítő – hatásként tervezettek. (Fotó: Végh Attila)

Fertődi Építő és Szolgáltató Zrt.
9400 Sopron, Ipari Krt. 13.
Tel.: (+36-99) 511 860
E-mail: fesz@fesz.hu
Web: www.fesz.hu

FÉSZ
É P Í T Ő Z R T

ÉRTÉKEN KEZELVE

A FŐVÁROS, EZEN BELÜL IS A BUDAI OLDAL DUNA-PART KÖZELI ÉS BUDAI VÁRBELI RÉSZEINEK TÖRTÉNETE NEM SZÜKÖLKÖDIK A VÁROSFEJLŐDÉS TERMÉSZETES, ÉS SAJNOS A HÁBORÚK PUSZTÍTÁSAI OKÁN VALÓ BEAVATKOZÁSOKBAN SEM. A MÚLÓ ÉVTIZEDEK, ÉVSZÁZADOK ALATT ÉPÜLETEK SZÜLETTEK, FORMÁLÓDTAK, ÉS A SZÉP, GONDOS, DE SOKSZOR A KÉTES SZÜKSÉGŰ ÁLLAGMEGÓVÁSNAK NEVEZETT BEAVATKOZÁSOK SEM VOLTAK RITKÁK ERREFELÉ. A MÚLTBAN ELHANYAGOLT, DE MA MÁR A GONDOS GAZDA ELVÉN MEGMENTETT ÉPÜLETEKRE MUTATUNK ÍRÁSUNKBAN EGY-EGY NAGYSZERŰ PÉLDÁT.

Szerző: OCTOGON MAGAZIN
Fotók: DANYI BALÁZS

Sokat látott, fénykorukban nevezetes épületek kerültek pár éve a Pallas Athéné Alapítványok tulajdonába (továbbiakban Alapítványok), közülük kettőt emelnék ki: a budai Várban álló egykori Óvárosházát, a Mátyás-templom felőli sarkán (a híres) városvédő Pallas Athéné szoborral, valamint az egykori Várkert Kioszk csinos épületét. Az egykori Óvárosháza épületét, mely Bölcs Vár néven nyitotta meg kapuit és rekonstrukciós fejlesztését Szabó Levente építész vezetésével a Hetedik Múterem Kft. végezte, e lap tavalyi cikkéből már részletesen megismerhették az olvasók (OCTOGON magazin 2018/6). Az épület jövőbeli szerepére – funkcióra – azonban mindenképpen érdemes röviden kitérni.

A Várkert Kioszkról viszont eddig még nem esett részletesen szó ezen magazin hasábjain: az Ybl Miklós tervezte egykori Vízház épülete 2018 tavaszán Ybl Budai Kreatív Ház néven született újjá. De mindenekelőtt logikusan vetődik fel a kérdés: miért fontos az értéktartás gyakorlata az Alapítványok működésben? A Pallas Athéné Alapítványokat a Magyar Nemzeti Bank alapította az ún. Társadalmi Felelősségvállalás Programja és az annak keretén belül meghirdetett Közgondolkodási Program jegyében. Az Alapítványok célja egyrészt, hogy támogassák a hazai és határon

túli közgazdasági, pénzügyi szakemberképzést, ehhez kapcsolódóan oktatási intézményfejlesztésben és a tudománytámogatásban is jelentős szerepet töltenek be. Mindezek mellett, részben ehhez kapcsolódva pusztuló, építészeti és/vagy történeti értékkel bíró épületek megmentését, rekonstrukcióját és fejlesztését is kiemelt feladatuknak tekintik. A megnyíló házakban a kortárs képzőművészet alkotóinak, alkotásainak bemutatása is az értéktartó misszió részét képezik. E tevékenységéhez nélkülözhetetlen, hogy a biztos alapítványi vagyoni háttér stabilan meglegyen, ennek biztosításához a háttérmunkát az Optima Befektetési Zrt. végzi: biztonságos befektetések magas hozamából finanszírozzák ugyanis az Alapítványok oktatási, tudományos, kulturális tevékenységét.

A sok évszázad építészettörténetét elmesélő A Bölcs Vár esetében (a restaurálás során végül a barokk idők architektúráját vettek alapul) a mai kor elvárásaira fejlesztett épület elsősorban közgazdasági, pénzügyi akadémiai és tudományos munkának ad otthont. Itt működik a Pallas Athéné Domus Sapientiae (PADS) Alapítvány és a győri Széchenyi István Egyetem közös angol nyelvű Transzdiszciplináris Doktori Programja, valamint a Pallas Athéné Innovációs és Geopolitikai Alapítvány és

a Pécsi Tudományegyetem együttműködésében a Geopolitikai Doktori Program. A Bölcs Vár azonban nem zárt, hűvös, elitista helyszín, hiszen a nagyközönség számára is nyitva áll, az Úri utca felé eső udvari étteremével, kávézójával, vagy a Szentháromság utcára nyíló épületrészben működő Pallas Athéné Könyvkiadó könyvesboltjával, valamint érmetörténeti kiállítással várja a látogatókat.

Míg az egykori Óvárosháza szerényen, szinte láthatatlanul húzta meg magát az évszázadok viharában fenn a Várban, addig Ybl mester Vízháza a 19-20. század fordulójának ipari darabja volt, ami büszkén hirdette az eljövendő évszázad fejlődésébe vetett optimizmusát. Az 1875-1882 között létrehozott neoreneszánsz stílusú épület a Királyi Palota vízellátási rendszerének gépházaként üzemelt. 1905-től azonban már új szerepet kapott, technológiája ugyanis elvesztette fontosságát, viszont pozicionálása okán – az északi oldalán a jól ismert loggiás bejáratú kioszkkal kiegészítve (innen a későbbi Kioszk név) – szinte szabadidős funkcióért kiáltott: megnyitásától kezdve kávéházként, '13-tól zenepavilonként működött tovább. Aztán elegáns, sikeres vendéglátóhely volt közel négy évtizeden át. A második világháborúban komoly belővéseket kapott, és felújítást csak az 1990-es években végeztek a házban,

melyben ezt követően 15 éven át kaszinót találtak, majd 2008-tól rendezvényhelyszíneként próbálták új életre kelteni, de az ötlet akkor nem vált be. Majd csend. Üres évek következtek a budai Duna-part egyik legvonzóbb épülete számára.

Az egykori Vízház 2016-ban került értő kezekbe, az Alapítványok tulajdonába, rekonstrukciós fejlesztése pedig 2017-ben kezdődött meg (építész: Oláh M. Zoltán; belsőépítész: Somlai Tibor; restaurátor tervek, külső restaurátor munkák: Kelecsényi Gergely). A felújítás alkalmával megtörtént többek között az épület teljes szigetelése (sok feladatot adott a talajvíz megszüntetése), a homlokzat restaurálása, az épületgépészeti rendszer cseréje, a teljes energetikai hálózat felújítása, és az épület díszvilágítást kapott. Restaurálták a loggiát is, amelynek beüvegezése

által újabb hasznos és kellemes, remek panorámát kínáló teret nyert az épület. Ez a legújabb kori kiegészítés példát ad arra, hogy miként lehet szinte minimális, mégis mai ízü beavatkozással nagyon jó és méltó megoldást nyújtani egy régi, ráadásul roppant kiemelt városképi szerepben létező helyszínen álló épületen. Emellett egy új, félkör alaprajzú, süllyesztett bejáratú kerti lépcsőházat hoztak létre egyrészt a tűzvédelmi előírások miatt, de eképpen a pincetéri kiállítóterek közvetlen megközelítést és természetes fényt is kaphattak. Itt és az egykori gépészeti hely adó földszinti nagyteremben változatos kiállítások tekinthetők meg. Az aktuális tárlat csakúgy, mint a rendezvényesorozatok, pl. a keleti kultúrákat bemutató vagy művészeti fókuszú előadások, ingyenesen látogathatóak. A mai kor fizikai, művészi jelenlétét és

tiszteletadását reprezentálja Majoros Áron Zsolt szobrászművésznek a terasz alatti lépcsőtérben látható alkotása. Majoros műve 2x2 centiméteres fekete, rozsdamentes, szórt állású acélapocskák-ból, „pixelekből” épül fel: Ybl Miklós egyik legismertebb, metszetben ránk maradt arcképére állnak össze a lapok, ez a forma, a választott nyelvezet Ybl szellemi hagyatékának tovább élésére is utal.

Az épületben étterem is működik, ugyanakkor fejlesztése azt is szolgálta, hogy optimális kulturális szerephez is jusson ez a Duna-parti gyöngyszem – innen a név: Ybl Budai Kreatív Ház. A „művészház” jellegű működést már a 2018. május megnyitásemény is tükrözte: Szőke Gábor Miklós szobrász Félúton című retrospektív tárlatán az épület terasztereit, belsőt egyaránt belakták Szőke magánmitológiájának jellegzetes figurái.

> Az egykori Óvárosháza, ma Bölcs Vár átriuma (fenn), és a tetőtér épen maradt fedélszék-szakaszai (lenn).

